

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 411/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. augusta 2014 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti D., s. r. o. (pôvodne L., s. r. o.), zastúpenej advokátskou kanceláriou OLEXOVA VASILISIN s. r. o., Dunajská 18, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Marcel Vasilišin LLM, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Daňového úradu Bratislava pri rozhodovaní o odvolaní z 29. apríla 2014 proti rozhodnutiu Daňového úradu Bratislava č. 9103309/5/1471546/2014 z 11. apríla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti D., s. r. o., o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júna 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti L., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“) zastúpenej advokátskou kanceláriou OLEXOVA VASILISIN s. r. o., Dunajská 18, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Marcel Vasilišin LLM, vo veci namietaného porušenia

základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Daňového úradu Bratislava (ďalej len „daňový úrad“) pri rozhodovaní o odvolaní z 29. apríla 2014 proti rozhodnutiu daňového úradu č. 9103309/5/1471546/2014 z 11. apríla 2014 (ďalej len „rozhodnutie daňového úradu“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva:

„Porušovateľ vydal dňa 11.04.2014... rozhodnutie, ktorým sťažovateľovi uložil povinnosť zložiť zábezpeku vo výške 340.000,- EUR...“

Sťažovateľ zastúpený advokátom podal odvolanie voči tomuto rozhodnutiu postupom podľa § 13 ods. 6 Daňového poriadku (DP) v zákonných lehotách, a to

- elektronickými prostriedkami dňa 30.04.2014 na e-mail porušovateľa

- v elektronickej forme

- s doplnením podania v listinnej forme poštou doručenou porušovateľovi dňa 02.05.2014

Následne porušovateľ oznámil advokátovi sťažovateľa, že odvolanie odmieta, pretože hoci bolo v zákonnej lehote v jeho dispozícii, nebolo podané do elektronickej podateľne podľa § 13 ods. 5 DP a tento formálny nedostatok podania podľa neho nemožno žiadnym spôsobom zhojiť ako tomu je v ostatných konaniach pred orgánmi verejnej moci. Oznámenie bolo doručené dňa 19.05.2014.

Porušovateľ sa rozhodol, že napadnuté rozhodnutie preskúmať nebude a považuje ho za právoplatné. ...

Porušovateľ je toho názoru, že sťažovateľ ako platiteľ DPH je podľa § 14 ods. 1 DP odkázaný výlučne na podanie cez portál verejnej správy podľa § 13 ods. 5 DP (pozn.: ako to bolo zo strany FRSSR dopredu verejne prezentované) a ak presne taký spôsob podania nie je vykonaný, podanie sa bude považovať za nepodané bez akejkoľvek možnosti opravy. ...

S právnym názorom porušovateľa o správnosti spôsobu podania odvolania nesúhlasíme, keďže nemá zákonnú, ústavnú, forenznú (ESD) ani elementárnu logickú oporu - jedine ak politickú v záujme likvidácie nárokov súkromných osôb voči štátu...

Proti tomuto postupu doručil sťažovateľ dňa 13.06.2014 e-mailom a dňa 17.06.2014 poštou sťažnosť. Na sťažnosť porušovateľ sťažovateľovi doposiaľ neodpovedal ani ju iným spôsobom nevybavil...

Z oznámenia porušovateľa vyplýva, že nerešpektuje odvolanie sťažovateľa a považuje prvostupňové rozhodnutie za konečné a právoplatné. Takým stanoviskom je vážne obmedzené ústavné právo sťažovateľa na spravodlivý proces v časti práva domáhať sa preskúmania prvoinštančného rozhodnutia a vôbec práva na spravodlivosť, ktorá je týmto odmietnutá.

Žiaden subjekt ani štát nie je oprávnený obmedzovať práva iného, pokiaľ na to nemá právny dôvod a ak sú dôvody v rozpore, dôvod dostatočnej právnej sily. V predmetnom konaní porušovateľ zdôvodnil svoje stanovisko len tým, že odmietnutie má byť dôsledkom porušenia povinnosti podľa § 14 ods. 1 DP, pričom podľa neho nie je možná sanácia podania podľa § 13 ods. 6 DP ani výzva na odstránenie nedostatkov podľa § 13 ods. 8 DP. ...

Porušovateľ nielenže obmedzuje ústavné práva bez ústavného dôvodu, ale ešte aj nesprávne vykladá zákonné dôvody. Také obmedzenie je podľa sťažovateľa nevyhnutne porušením ústavných práv.

Považujeme za podstatné zdôrazniť, že porušovateľ mal odvolanie k dispozícii v zákonnej lehote (potvrďuje to oznámením o odmietnutí) a toto odvolanie obsahuje podrobné dôvody a právnu argumentáciu, pre ktoré možno považovať napadnuté rozhodnutie za nesprávne. Porušovateľ s týmto vedomím napriek tomu necháva napadnuté rozhodnutie nadobúdať účinky. Takýto prístup je podľa nás už len z faktického pohľadu nezlučiteľný s princípom spravodlivého procesu.“

Sťažovateľka v prílohe k sťažnosti odôvodňuje svoju sťažnosť okrem iného takto:

«Správca dane tvrdí, že advokát daňového subjektu porušil povinnosť podľa § 14 ods. 1 písm. c) DP, podľa ktorého „Povinnosť doručovať podania elektronickými prostriedkami podľa § 13 ods. 5 finančnej správe má advokát za daňový subjekt, ktorého zastupuje pri správe daní“. Daňový subjekt je podľa neho odkázaný výlučne na podanie cez portál verejnej správy podľa § 13 ods. 5 DP (pozn.: ako to bolo dopredu verejne

prezentované) a ak presne taký spôsob podania nie je vykonaný, podanie sa bude považovať za nepodané bez akejkoľvek možnosti opravy. ...

Vyvodzuje teda, že iný spôsob podania ako podľa § 13 ods. 5 DP nie je právne možný, a bez ohľadu na to, že má také podanie k dispozícii (sfére pôsobnosti), odmieta ho ako neúčinné. ...

So záverom daňového úradu nemožno súhlasiť, a to v prvom rade preto, že daňové orgány (FRSR) nie sú príslušné vykladať zákon a už vôbec nie reštriktívnym výkladom zákona a za tvrdené nedodržanie formy komunikácie s daňovým úradom ukladať daňovým subjektom také sankcie, s akými prípadné nedodržanie formy komunikácie zákon vôbec nespája. A to bez ohľadu na to v akom rozsahu štát takýto reštriktívny výklad zákona prezentoval, či to bolo dopredu a pod. ...

Správca dane vytyka nesplnenie spôsobu podania podľa § 13 ods. 5 DP a vyvodzuje z toho následok odmietnutie podania („považuje sa za nepodané“), avšak následkom nesplnenia spôsobu podania elektronickými prostriedkami podľa zákona je vznik povinnosti doplniť podanie poštou podľa § 13 ods. 6 DP do piatich pracovných dní a pri nesplnení tejto povinnosti vznik povinnosti odstrániť nedostatky podania podľa § 13 ods. 8 DP na výzvu správcu dane.

Následkom nesplnenia spôsobu podania elektronickými prostriedkami teda rozhodne nie je odmietnutie podania. ...

Správca dane navyše už podobne vykonané podanie uznal ako účinne doručené...

Situácia sa javí tak, že správca dane podanie ktoré mu vyhovuje uzná a ktoré nevyhovuje neuzná, hoci trpia rovnakou vadou, čo vykazuje znaky neprípustnej svojvôle pri rozhodovaní štátneho orgánu a úmyselného poškodzovania daňového subjektu.»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Daňový úrad Bratislava odmietnutím odvolania sťažovateľa zo dňa 29.04.2014 proti rozhodnutiu č. 9103309/5/1471546/2014 zo dňa 11.04.2014 porušil právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Daňovému úradu Bratislava prijať odvolanie sťažovateľa zo dňa 29.04.2014 proti rozhodnutiu č. 9103309/5/1471546/2014 zo dňa 11.04.2014 ako účinné a vybaviť ho podľa § 73 a nasl. Daňového poriadku.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 340,90 EUR, ktorú je porušovateľ povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu č. 0631707440/0900 do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Dňa 11. augusta 2014 bol ústavnému súdu doručený prípis s prílohou (v spise vedený pod č. k. Rvp 7325/2014-6), v ktorom sťažovateľka oznámila, že jej právnym nástupcom je spoločnosť D., s. r. o.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd

na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom daňového úradu pri rozhodovaní o jej odvolaní z 29. apríla 2014 proti rozhodnutiu daňového úradu.

Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a podstata princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je, a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje z tohto hľadiska ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (m. m. III. ÚS 149/04).

Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným orgánom verejnej moci, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) fyzická alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje právny predpis.

Podľa § 73 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov prvostupňový orgán môže rozhodnúť o odvolaní, ak mu v plnom rozsahu vyhoví. Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať odvolanie.

Podľa § 73 ods. 2 daňového poriadku ak prvostupňový orgán o odvolaní podľa odseku 1 nerozhodne, postúpi odvolanie do 30 dní odo dňa začatia odvolacieho konania spolu s výsledkami doplneného daňového konania, s úplným spisovým materiálom a s predkladacou správou na rozhodnutie odvolaciemu orgánu; o takom postupe upovedomí daňový subjekt.

Sťažovateľka sa v petite sťažnosti dožaduje, aby ústavný súd uložil daňovému úradu povinnosť prijať jej odvolanie z 29. apríla 2014 ako účinné a vybaviť ho podľa § 73 a nasl. daňového poriadku.

Z takto formulovaného petitu a z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka považuje svoje odvolanie za podané riadne a včas, čomu zodpovedá povinnosť daňového úradu vybaviť ho postupom podľa § 73 a nasl. daňového poriadku. Ak by sa daňový úrad odmietol zaoberať odvolaním sťažovateľky napriek tomu, že bolo podané riadne a včas, išlo by zo strany daňového úradu o protiprávne konanie orgánu daňového úradu, ktoré je nezákonnou nečinnosťou orgánu verejnej správy.

Navyše je potrebné zdôrazniť, že ak sťažovateľka v petite sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd uložil daňovému úradu povinnosť prijať jej odvolanie z 29. apríla 2014

a vybaviť ho, v podstate žiada, aby ústavný súd rozhodol vo veci, ktorá vzhľadom na už citované ustanovenie § 250t ods. 1 OSP patrí do právomoci všeobecného súdu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka má účinný prostriedok nápravy na ochranu svojich základných práv a slobôd, a preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok, bolo už bez právneho dôvodu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. augusta 2014